

*ОДЛУКА ОДБОРА ЗА ДОДЕЛУ ПОВЕЉЕ „РАДОВАН КОШУТИЋ”
ЗА 2021. ГОДИНУ „ЗА ИЗУЗЕТАН НАУЧНИ И ПЕДАГОШКИ
ДОПРИНОС СРПСКОЈ СЛАВИСТИЦИ”*

Одбор за доделу Повеље „Радован Кошутић” са задовољством је прихватио предлог Управе Катедре за славистику Филолошког факултета у Београду да ово признање за 2021. годину додели проф. др Петру Буњаку због његовог укупног деценијског доприноса на пољу источних и западних словенских језика, књижевности и култура у српској средини. Као врсни полониста и слависта, професор Буњак данас је један од најугледнијих научника и педагога који је оставио дубоки траг у научним областима којима се бавио професор Радован Кошутић.

Проф. др Петар Буњак рођен је 1960. у Београду, средњу школу завршио је у Москви, а као слависта формирао се на Филолошком факултету у Београду, где је дипломирао на Групи за руски језик и књижевност, двопредметно са пољским језиком и књижевношћу. Образовање које је стекао квалификовало га је за шира славистичка истраживања, а предани научни рад усмерио га је пре свега на поље књижевне полонистике, али и на компаративна истраживања словенских књижевности. На Катедри за славистику овог факултета ради од 1983. године где је постепено стекао сва научна и наставна звања. За редовног професора за пољску књижевност изабран је 2009. године. Осим тога, др П. Буњак од почетка своје академске каријере несебично даје допринос научном и стручном раду на Филолошком факултету. Тако је био продекан за наставу у два мандата (1999–2002, 2006–2010), члан савета Универзитета у Београду (2003–2005), управник Катедре за славистику (2004–2006), члан Националног просветног савета (2009–2011), председник Славистичког друштва Србије (2013–2015), секретар Међународног комитета слависта (2013–2018), научни секретар XVI међународног конгреса слависта у Београду (2018). Током више од три деценије проф. Буњак био је члан уредништва скоро свих релевантних српских славистичких часописа, главни уредник часописа *Славистика* (2013–2017) и главни уредник едиције Славистичког друштва Србије „Славистичка библиотека”.

Селективна библиографија радова проф. Петра Буњака, која обухвата објављене засебне публикације, научне студије, расправе и чланке, до сада садржи 112 јединица. Од одбрањене докторске дисертације на тему *Пољска књижевност код Срба (од осме деценије XIX века до 1941)* (1996), једно од главних тежишта научних интересовања др Буњака је истраживање рецепције пољске књижевности у српској средини, као и проучавање српско-пољских књижевних и културних веза. Велики број објављених научних радова на ову тему крунисан је засебним публикацијама *Преглед пољско-српских књижевних веза (до II светског рата)* (Београд: Славистичко друштво Србије, 1999; допуњено електронско издање 2001) и *Polonica et polono-serbica. Огледи и скице* (Београд: Филолошки факултет – Народна књига, 2001). Реч је о монографијама у којима се компаративно изучавају пољско-српске и српско-пољске књижевне теме, детаљно се представља рецепција пољске књижевности у српској култури, а посебно се изучава преводилачка рецепција српске поезије у пољској књижевности и култури.

Ово поље истраживања остаје инспирација аутору и у новијој књизи *Пољска драма на српским сценама (1864–1941)* (Београд: Сема, 2015). Књигу чине две раније објављене ауторове студије и једна рецензија, за ову прилику дорађене и сложене по својој тематици хронолошки, чиме се добија преглед рецепције пољске драмске књижевности од прве изведене позоришне представе на српској позорници, тачније од 1864. године, па све до последње деценије 20. века. Читалац књиге *Пољска драма на српским сценама (1864–1941)* стиче прегледну слику о хронологији извођења пољских драмских дела на српским позорницама од друге половине 19. века до краја 20. века, док скицу позоришне рецепције пољских комада у нашој средини, истражену на основу брижљиво проучене периодике и ослањања на већ постојеће студије из ове области, сагледава до 1941. године. Бавећи се овим пољем истраживања, проф. Буњак свакако наставља научним путем свога учитеља проф. Ђорђа Живановића, градећи га даље својим сувереним знањем, научним талентом и посвећеношћу.

Посебну групу научних књига проф. Буњака чине публикације које је аутор објавио у коаторству са врским полонистом Мирославом Топићем (1937–2012), са којим је деценију и по уско сарађивао на проучавању стиха пољских превода српске народне поезије. Као резултат овог заједничког проучавања упоредне словенске метрике објављене су засебне публикације из области версологије: *Пољски мотиви и ритмови у транскрипцији Десанке Максимовић* (Београд: Задужбина Десанке Максимовић – Народна библиотека Србије – Филолошки факултет, 2001), *Фолклор и превод. Огледи о рецепцији српског народног песничтва у пољској књижевности* (Београд: Филолошки факултет, 2007), *Од ритма ка смислу: Метрички проблеми превођења српских народних песама козовског циклуса на пољски језик* (Београд: Славистичко друштво Србије, 2013) и *Укритања и паралеле: О пољским преводима српске народне поезије* (Београд: ЕАТ – EcoArt&Theory, 2015). И ово поље истраживања остаје и надаље у научном фокусу проф. Буњака, о чему сведочи и новије објављена публикација *О версолошким погледима Кирила Тарановског* (Београд: Сема, 2019). Овим научним делима аутор даје допринос научној области славистике која није у великој мери заступљена у нашој науци.

Новије објављене ауторове засебне публикације *Сјенкјевичев „Quo vadis“* (Београд: Сема, 2016) и *Књижевност и контактологија. Огледи* (Београд: Савез славистичких друштава Србије, 2021), представљају синтезу вишедеценијског проучавања пољске књижевности и културе у њиховој контактаној интеракцији са српском књижевношћу и културом. Ове научне студије и огледи доносе нови угао погледа на укупан опус и рецепцију одабраних пољских аутора у нашој средини, али и нове значајне резултате у истраживању преводилачке рецепције, као и хронолошки обрађене библиографије превода одабраних преводилаца са пољског, чиме се оставља драгоцено наслеђе за даља научна истраживања у овој области.

Као књижевни преводилац проф. П. Буњак успешно преводи са пољског и руског језика, а за квалитет својих превода добио је Нолитову награду за превод (1999) и награду „Јован Максимовић” Удружења књижевних преводилаца (2013). Члан је Удружења књижевних преводилаца Србије од 1995. и члан Удружења књижевника Србије од 2001. године. Ово сведочи да знања, вештине и таленат проф. Буњака излазе из оквира академске средине и да га можемо сматрати за културног посленика у области словенских књижевности.

Допринос проф. П. Буњака развоју српске полонистике препознат је и ван наше средине. О томе сведочи чињеница да је 2017. изабран за иностраног

члана Пољске академије наука и уметности у Кракову (Polska Akademia Umiejętności). Као гостујући професор на страним универзитетима и као учесник на многобројним светским славистичким конгресима, конференцијама и скуповима, годинама својим научним ауторитетом представља српску књижевну полонистику, али и укупну српску славистику. Као полониста и русиста, обогаћен широким познавањем књижевних појава и токова и у другим словенским књижевностима, др П. Буњак се бави широко схваћеним и компаративним славистичким истраживањима. Тако његове многобројне публиковане научне студије, као и засебна публикација *Раскрића славистике* (Београд: Савез славистичких друштава Србије, 2019) преносе сазнања из области историје славистике, али и разматрања о садашњем стању и могућим правцима даљег развоја славистике као науке. У овој књизи аутор се бави методолошким питањима славистике, питањима славистичког организовања, али и систематизацијом историје српске високошколске славистике. Тиме су дате смернице будућим славистима, утемељене на сувереном познавању проблема, дугогодишњој научној и педагошкој пракси, а пре свега долази до изражаја смисао аутора за визионарско сагледавање кључних питања славистике.

Досадашњи допринос проф. др Петра Буњака славистици у потпуности га препоручује за добитника Повеље „Радован Кошутих” за 2021. годину. Његов научни, педагошки и преводилачки рад у сваком смислу послужиће – да употребимо речи самог добитника награде – као „оријентир неким млађим прислужницима у олтару славистике”.

Београд, 3.12.2021.

Одбор за доделу Повеље
„Радован Кошутих”